

C.S. LEWIS

CRONICILE DIN NARNIA

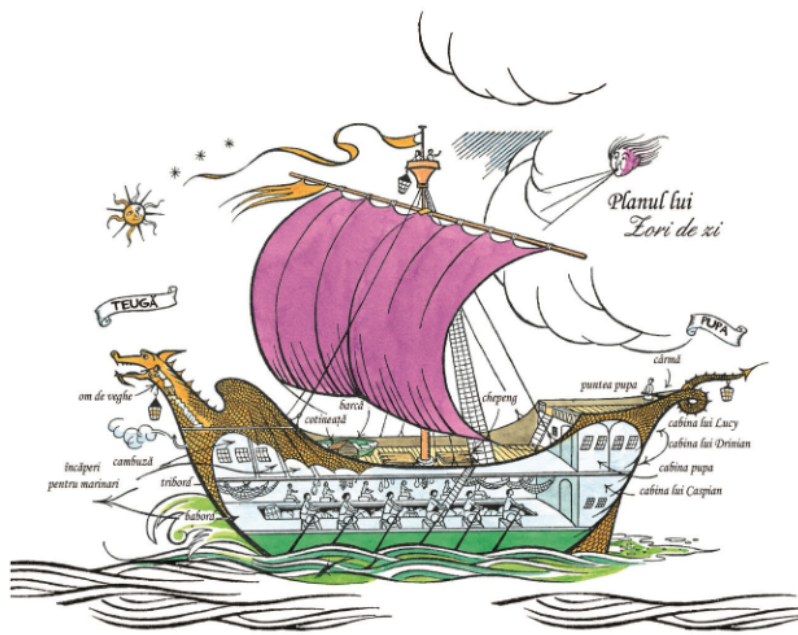
Călătorie cu Zori de zi

Traducere din engleză de
Irina Oprea și Radu Paraschivescu

Ilustrații de
Pauline Baynes

arthur

CAPITOLUL 1

Tabloul din dormitor

A fost odată un băiat pe care-l chema Eustace Clarence Scrubb* și care aproape c-o merita. Părinții îi spuneau Eustace Clarence, iar profesorii, Scrubb. Nu pot să vă spun cum îl strigau prietenii, fiindcă nu avea. La rândul lui, copilul nu le spunea părinților „tată“ și „mamă“, ci Harold și Alberta. Aceștia erau oameni destupați și la curent cu tot ce era nou. Erau vegetarieni, nefumători și abștinenți, și purtau un tip aparte de lenjerie de corp. În casă aveau foarte puțină mobilă, doar

* *Scrub* – pitic sau om de nimic (n.tr.).

două-trei cuverturi pe paturi, iar ferestrele erau mereu deschise.

Lui Eustace Clarence îi plăceau animalele și mai cu seamă gândacii, dacă erau morți și prinși cu ace în insectare. Îl atrăgeau cărțile dacă aveau multe informații și poze cu silozuri de cereale sau cu copii grași din alte țări, care făceau gimnastică în școli model.

Eustace Clarence nu putea să-și sufere verișorii și verișoarele, adică pe cei patru Pevensie: Peter, Susan, Edmund și Lucy. Dar s-a bucurat din cale-afară când a aflat că Edmund și Lucy veneau să stea la ei. Asta fiindcă în adâncul inimii îi plăcea să facă pe șeful și pe zbirul, și chiar dacă era atât de pirpiriu încât nu i-ar fi ținut piept nici măcar lui Lucy, darămite lui Edmund, știa că există zeci de feluri în care le poți face viața grea altora, dacă ești la tine acasă, iar ei sunt doar musafiri.

Pe Edmund și Lucy nu-i trăgea ața să vină și să stea cu unchiul Harold și mătușa Alberta. Numai că n-aveau încotro. Tatăl lor urma să țină niște cursuri peste vară, timp de șaisprezece săptămâni, undeva în America, iar mama urma să-l însoțească, fiindcă nu se mai bucurase de o vacanță adevărată de zece ani. Peter trăgea tare pentru un examen și urma să se pregătească sub supravegherea bătrânului profesor Kirke, în a cărui casă cei patru copii avuseseră parte de aventuri minunate cu mult timp în urmă, în timpul războiului. Dacă ar fi locuit tot în casa aceea, i-ar fi chemat pe toți la el. Numai că, față de cum o ducea pe vremuri, în ultima vreme profesorul cam sărăcise, ajungând să stea într-o căsuță cu o singură cameră de oaspeți. Pe de altă parte, luarea celorlalți trei copii în America i-ar fi costat prea mult pe părinți, așa că mersese doar Susan.

Oamenii mari o socoteau pe Susan frumușica familiei, numai că era o elevă slabă (cu toată maturitatea surprinzătoare pentru vârsta ei), așa că mama a decis că „o să tragă mai multe foloase dintr-o călătorie în America decât ăia mici“. Edmund și Lucy s-au străduit să nu-i poarte pică pentru norocul care dăduse peste ea, dar ideea de a-și petrece vacanța de vară la mătușa lor era de-a dreptul groaznică. „Pentru mine o să fie și mai rău“, a spus Edmund, „fiindcă măcar tu o să ai camera ta, pe când eu o să fiu silit să stau în aceeași cameră cu-mpuțitul de Eustace.“

Povestea începe într-o după-amiază când Edmund și Lucy ciupiseră câteva minute prețioase pe care le puteau petrece singuri. Și firește că vorbeau despre Narnia, numele unei țări secrete care era a lor și doar a lor. Bănuiesc că fiecare dintre noi are o țară secretă, însă pentru cei mai mulți e doar o țară închipuită. În privința asta, Edmund și Lucy erau mai norocoși decât restul. Țara lor secretă era adevărată. O vizitaseră deja de două ori – și nu în joc, ci în realitate. Bineînțeles că ajunseseră acolo prin magie, care e de altminteri singurul fel în care poți să ajungi în Narnia. Iar odată sosiți acolo, li se promisese – sau, mă rog, *aproape* că li se promisese – că într-o bună zi aveau să se întoarcă. Vă puteți închipui, prin urmare, că vorbeau foarte mult despre asta – de fapt, ori de câte ori li se ivea prilejul.

Stăteau în camera lui Lucy, așezați pe marginea patului și cu ochii la un tablou atârnat pe peretele din față. Era singurul tablou care le plăcea din toată casa. Mătușa Alberta n-avea ochi să-l vadă (de aceea îl dusese într-o cămăruță de la etaj), dar nu putea să se descotorosească

de el din cauză că-l primise drept cadou de nuntă de la cineva pe care nu voia să-l jignească.

Era tabloul unei corăbii – o corabie care venea drept spre tine. Prora ei era poleită cu aur și avea forma unui cap de balaur cu gura deschisă larg. Avea un singur catarg și o pânză mare și pătrătoasă, de un violet aprins. Părțile laterale ale corabiei – ce se vedea din ele după ce se terminau aripile poleite ale balaurului – erau verzi. Corabia tocmai se ridicase pe coama unui formidabil val albastru, spălată de spuma și de bicele mării. Era limpede că despica apele repede, sub un vânt puternic și înclinată puțin spre babord. (Apropo, dacă tot aveți de gând să citiți povestea și nu știți deja, băgați la cap că partea stângă a unei nave, când vă uitați în direcția de mers, e *babordul*, iar cea din stânga *tribordul*.) Toată lumina soarelui cădea pe ea dintr-acolo, făcând ca apa din partea aceea să aibă nuanțe verzui și violet. În partea cealaltă, apa era de un albastru închis, din cauza umbrei aruncate de corabie.

— Întrebarea e, zise Edmund, dacă nu cumva ne facem sânge rău *uitându-ne* la o corabie narniană când știm bine că n-avem cum să ajungem acolo.

— E mai bun decât nimic uitatul ăsta, spuse Lucy. Și chiar arată nemaipomenit de narnian.

— Tot cu jocu' ăla al vostru? întrebă Eustace Clarence, care trăsese cu urechea la ușă, iar acum intră în cameră rânjind.

Cu un an în urmă, când stătuse la familia Pevensie, izbutise să-i audă pe toți vorbind despre Narnia și-i făcuse o plăcere nebună să-i tachineze pe tema asta. Era convins, desigur, că totul era o scorneală; și cum era

prea încet la minte ca să născocască el însuși ceva, prefera să nu vadă cu ochi buni povestea celorlalți.

— Nu ești binevenit aici, zise Edmund sec.

— Încerc să compun o poezioară, spuse Eustace. Cam așa ceva: „Niște puști doar cu Narnia-n cap / Au visat pân' li s-a pus capac.“

— În primul rând, *cap* și *capac* nu rimează, zise Lucy.

— E o asonanță, explică Eustace.

— Nu-l întreba ce-nseamnă *aso-ce-o-fi-ai-a*, o sfătui Edmund. Abia așteaptă să-l întrebi. Nu spune nimic și poate se cară.

După o asemenea primire, cei mai mulți băieți ori ar fi plecat, ori și-ar fi ieșit din pepeni. Eustace nu făcu nici una, nici alta. Rămase pe loc și se mărgini să rânjească, după care deschise gura din nou.

— Vă place tablou' ăla? întrebă el.

— Ei, fir-ar să fie, să nu-i dai ocazia să ne ia cu arta și alte alea, spuse Edmund grăbit, dar Lucy, care era foarte sinceră, apucase deja să răspundă:

— Da, îmi place. Îmi place foarte mult.

— E-o mizerie de tablou, comentă Eustace.

— Dacă ieși, nu-l mai vezi, zise Edmund.

— Ție de ce-ți place? i se adresă Eustace lui Lucy.

— Păi, în primul rând, răspunse Lucy, îmi place fiindcă arată ca și cum s-ar mișca de-adevăratelea. Iar apa... nu știi, o simți cum curge. Și valurile parcă se ridică și coboară de-adevăratelea.

Bineînțeles că Eustace ar fi putut să-i dea o sumedenie de răspunsuri, dar nu spuse nimic. Iar asta din cauză că tocmai în clipa aceea se uită la valuri și văzu că dădeau într-adevăr impresia că se ridicau și coborau. Urcase o singură dată la bordul unei corăbii (și atunci mersese

doar până la Insula Wight), dar avusese parte de un rău de mare cumplit. Imaginea valurilor din tablou îi stârni greața din nou. Se făcu verde la față și încercă să se mai uite o dată. Iar de data asta tustrei copiii rămaseră cu gura căscată.

Ceea ce vedeau acum poate fi greu de crezut când ci-tești despre așa ceva negru pe alb, însă era la fel de greu de crezut când vedeai asemenea lucruri petrecându-se aieva. Ceea ce se vedea în tablou se mișca. Dar nu era deloc ca într-un film; culorile erau prea autentice, prea curate și prea naturale. Prora corabiei se cufunda hotărât în apă și iată cum țâșnea de-acolo o trâmbă de spumă și de stropi. Pe urmă venea rândul valului din spate să se ridice, pupa și puntea corabiei se făceau și ele văzute pentru prima oară, pentru ca apoi să dispară fiindcă venea valul următor, care făcea prora să se co-coațe din nou pe creastă. În același timp, paginile unui caiet care stătea pe pat lângă Edmund fâlfâiră de capul lor, caietul se ridică și pluti în aer spre peretele din spa-tele băiatului, iar Lucy își simți părul biciindu-i obra-jii, cum se întâmplă în zilele vântoase. Și chiar era o zi vântoasă; numai că vântul bătea dinspre tablou spre ei. Și, brusc, odată cu vântul începură zgomotele – șuierul valurilor, plescăitul apei izbindu-se de pereții corabiei, scârțâitul lemnăriei și mugetul neîntrerupt și puternic al aerului și apei. Însă lucrul care o convinse cu adevă-rat pe Lucy că nu visa fu mirosul aspru pe care-l îm-prăștia sarea mării.

— Terminați, se auzi glasul lui Eustace, pițigăiat de teamă și de nervi. E-o porcărie ce-ncercați să faceți. Potoliți-vă. Mă duc să-i spun Albertei – aoleu!

Ceilalți doi erau mult mai obișnuiți cu aventurile, dar scoaseră și ei un „aoleu“ la fel cum făcuse Eustace Clarence. Și asta din cauză că o ditamai trâmba de apă rece și sărată tocmai ieșise din rama tabloului și-i împroșcase, lăsându-i ciuciulete și cu răsufierea tăiată.

— O să distrug mizeria asta! strigă Eustace, moment în care se întâmplară mai multe lucruri în același timp.

Eustace se repezi la tablou. Edmund, care se pricepea cât de cât la magie, țâșni după el, prevenindu-l să se ferească și să nu facă prostii. Lucy dădu să-l înșface din cealaltă parte și se trezi trasă în față. Între timp, ori ei se făcuseră mult mai mici, ori tabloul crescuse foarte mult. Eustace sări, în încercarea de a-l da jos de pe perete, și se trezi ajungând pe ramă; în fața lui nu se mai afla sticla tabloului, ci marea adevărată, iar vântul și valurile se izbeau de ramă ca și cum ar fi fost o stâncă. Își pierdu capul și se prinse de ceilalți doi copii, care săriseră lângă el. Urmară câteva clipe de lupte și de strigăte și tocmai când credeau că-și regăsiseră echilibrul, un uriaș talaz albastru îi învălui, îi luă de pe picioare și-i trase înăuntru. Strigătul de disperare al lui Eustace se curmă când îi intră apă în gură.

Lucy mulțumi cerului că trăsesese din greu la orele de înot din semestrul de vară. E adevărat că i-ar fi fost mai bine dacă ar fi înotat mai încet și că apa era mult mai rece decât păruse când era doar în tablou. Cu toate acestea, își păstră cumpătul și scăpă de încălțări, așa cum s-ar cuveni să facă oricine cade într-o apă adâncă îmbrăcat. În plus, rămase cu gura închisă și cu ochii deschiși. Erau în continuare foarte aproape de corabie; văzu bordul verde înălțându-li-se deasupra și oamenii care o priveau de pe punte. Apoi, cum era de așteptat, Eustace se

agăță de ea cuprins de panică și până la urmă se duseră amândoi la fund.

Când ieșiră din nou la suprafață, Lucy văzu o siluetă albă aruncându-se în apă de pe corabie. Edmund ajunse-se între timp lângă ea, călcând apa, și-l prinsese de brațe pe Eustace, care urla ca din gură de șarpe. Pe urmă altcineva, al cărui chip era vag cunoscut, își petrecu un braț pe sub ea din cealaltă parte. Se auzeau multe strigăte de pe corabie, capetele oamenilor se ițeau unul lângă altul pe parapet, se aruncau funii. Edmund și străinul legară niște funii în jurul lui Lucy. După aceea trecu parcă o veșnicie, timp în care fata se învineți la față și începură să-i clănțâne dinții. În realitate însă, nu trecu foarte mult; oamenii așteptau momentul potrivit ca s-o urce la bord fără pericolul de-a o lovi de marginea corabiei. Dar cu toate strădaniile lor, când în cele din urmă Lucy se ridică și rămase în picioare pe punte, dârdâind și udă leoarcă, văzu că se lovise la un genunchi. După ea veni rândul

lui Edmund să fie suit la bord, iar într-un târziu se îngrijă și de amărătul de Eustace. Ultimul care urcă pe corabie fu străinul – un băiat blond, cu câțiva ani mai mare decât Lucy.

— Ca-Ca-Caspian! icni ea, de îndată ce-și recăpătă răsuflarea.

Într-adevăr, chiar el era: Caspian, micul rege al Narniei pe care cei patru frați îl ajutaseră să se suie pe tron în ultima lor călătorie. Imediat după aceea Edmund îl recunoscuse și el. Cei trei își strânseseră mâinile și se bătura pe spate încântați.

— Dar cine-i prietenul vostru? se grăbi să întrebe Caspian, întorcându-se spre Eustace cu zâmbetul lui vesel.

Numai că Eustace plângea mult mai mult decât ar fi avut dreptul să-o facă orice băiat de opt ani care se trezise ud din cap până-n picioare, mulțumindu-se să urle întruna „Dați-mi drumu’ . Lăsați-mă să mă-ntorc. Nu-mi place.“

— Să-ți dau drumul? se miră Caspian. Dar unde?

Eustace dădu fuga spre bordul corabiei, ca și cum s-ar fi așteptat să vadă rama tabloului suspendată deasupra mării și eventual ceva din dormitorul lui Lucy. Văzu în schimb o mulțime de valuri albastre tivite cu spumă și un cer de un albastru mai deschis, întinzându-se împreună până hăt departe, spre orizont. Nici măcar nu puteră să-l condamne că i se făcu inima cât un purice. Îi veni să verse imediat.

— Hei, Rynelf! îl strigă Caspian pe unul dintre marinari. Adu niște vin cu mirodenii pentru Maiestatele Lor. O să aveți nevoie de ceva care să vă-ncălzească, după ce v-ați udat atât de rău.

Le spusese lui Edmund și Lucy „Maiestățile Lor“ fiindcă fuseseră, alături de Peter și Susan, regi și regine ale Narniei cu mult timp în urmă. Timpul narnienilor curge altfel decât al nostru. Dacă ai trăi o sută de ani în Narnia, te-ai întoarce în lumea noastră exact la ora și în ziua când ai plecat. Iar apoi, dacă după o săptămână aici te-ai întoarce în Narnia, s-ar putea să descoperi că între timp acolo au trecut o mie de ani, o zi sau nici măcar o clipă. Îți dai seama *cât* anume abia după ce-ai ajuns. Prin urmare, când copiii Pevensie se întorseseră în Narnia ultima dată, cu ocazia celei de-a doua călătorii, fusese (pentru narnieni) ca și cum s-ar fi întors regele Arthur în Britania, așa cum ziceau unii și alții că avea să se întâmple. Iar din punctul meu de vedere, cu cât mai repede, cu atât mai bine.

Rynelf se întoarce cu vinul cu mirodenii scoțând aburi într-o carafă și cu patru pocale de argint. Era tocmai ce-și doreau, iar când Lucy și Edmund sorbiră din vin, simțiră cum se încălzesc pe dinăuntru până în vârful picioarelor. Însă Eustace se strâmbă, bolborosi ceva de neînțeles, scuipe vinul, îi veni să verse din nou, se puse iarăși pe plâns și-i întrebă dacă n-aveau hrană organică vitaminizată de la Plumtreee, eventual făcută cu apă distilată, după care insistă să fie lăsat la țarm la următoarea oprire.

— Ne-ai adus un tovarăș de mai mare hazul, frate, îi șopti Caspian lui Edmund cu un chicotit, dar înainte să mai poată spune ceva, Eustace izbucni din nou.

— Vai de mine! Pfui! Țsta ce naiba mai e? Luați porcăria asta de-aici.

De data asta chiar avea motive să se arate puțin mirat. Dintr-o cabină de pe puntea pupa apăruse într-adevăr

ceva foarte ciudat, care se apropie agale de ei. I-ați putea spune Șoarece, și chiar asta era. Numai că era un Șoarece ridicat pe picioarele din spate și înalt de peste o jumătate de metru. Ceva ca un lăncișor de aur îi atârna la gât, petrecut pe sub o ureche și peste cealaltă, iar în el fusese prinsă o pană lungă și stacojie. (Și cum blana Șoarecelui era foarte închisă la culoare, aproape neagră, efectul era îndrăzneț și izbitor.) Lăbuța stângă i se sprijinea de mânerul unei spade aproape cât coada lui de lungă. Pe când înainta grav pe puntea care se legăna sub el, își păstră un echilibru deplin și manierele alese de curtean. Lucy și Edmund îl recunoscură imediat – era Reepicheep, cel mai viteaz dintre Animalele Vorbitoare ale Narniei, zis și Primul Șoarece. Acesta își dobândise gloria nepieritoare în cea de-a doua Bătălie de la Beruna. Lucy tare ar fi vrut, cum își dorise dintotdeauna, să-l ia pe Reepicheep în brațe și să-l strângă la piept. Atâta doar că asta era o plăcere despre care Lucy știa că n-ar fi putut să aibă parte niciodată: Șoarecele ar fi fost extrem de

jignit. În loc de asta, puse jos un genunchi ca să stea de vorbă cu el.

Reepicheep își împinse în față piciorul stâng, și-l retrase pe cel drept, îi sărută mâna, se îndreptă din șale, își răsuci mustățile și spuse cu vocea lui pițigăiată și ascuțită:

— Sunt sluga preaplecată a Maiestății Tale. Și deopotrivă a Regelui Edmund. (Mai făcu o reverență.) Singurul lucru care lipsea acestei mărețe expediții era prezența Maiestăților Voastre.

— Pfui, luați-l de-aici, se tângui Eustace. Nu pot să sufăr șoarecii. Și nu mi-au plăcut niciodată animalele de la circ. Sunt neghioabe, vulgare și... și sentimentale.

— Să înțeleg, i se adresă Reepicheep lui Lucy după ce se uită lung la Eustace, că persoana asta nemaivăzut de mojică se află sub ocrotirea Maiestății Tale? Căci dacă nu...

În clipa aceea Lucy și Edmund strănutară amândoi odată.

— Nătărău mai sunt, vă țin aici în hainele astea ude, zise Caspian. Hai să mergem jos și să vă schimbați. Bineînțeles c-o să-ți dau cabina mea, Lucy, dar mă tem că nu avem haine femeiești la bord. O să trebuiască să te-mbraci cu niște lucruri de-ale mele. Fii băiat de treabă, Reepicheep, și ia-o înainte.

— Spre a-i fi bine unei doamne, glăsui Reepicheep, trebuie să lași deoparte până și chestiunile de onoare – cel puțin deocamdată.

Rosti aceste cuvinte uitându-se cu asprime la Eustace.

Însă Caspian îi zori de-acolo și după câteva minute Lucy deschise ușa cabinei de pe puntea pupa. Și se îndrăgosti cât ai bate din palme de tot ce găsi acolo: cele trei

ferestre pătrate care dădeau spre apele albastre și învolburate de la pupa, banchetele joase și capionate, care înconjurau masa pe trei laturi, lustra argintie care i se legăna deasupra capului (făcută de Pitici, își dădu ea seama după lucrătura migăloasă) și imaginea aurită a Leului Aslan aflată pe peretele de la intrare, chiar deasupra ușii. Avu timp doar o clipită să cuprindă toate acestea cu privirea, căci Caspian deschise imediat o ușă dinspre tribord și spuse:

— Asta o să fie camera ta, Lucy. Doar îmi iau câteva lucruri uscate – cotrobăi într-unul dintre cufere cât timp vorbi – și pe urmă te las să te schimbi. Dacă-ți atârni hainele afară, pe ușă, pun pe cineva să le ducă jos în cambuză și să le usuce.

Lucy se simți ca la ea acasă, de parc-ar fi stat în cabina lui Caspian de câteva săptămâni bune, iar legănarea corabiei n-o sperie deloc, fiindcă pe vremuri, când fusese

Călătorie cu Zori de zi

regină a Narniei, călătorise foarte mult. Cabina era micuță și strâmtă, dar veselă, cu lambriuri pictate (tot felul de păsări, fiare, balauri roșii ca sângele sau cârcei de viță) și sclipind de curățenie. Hainele lui Caspian îi erau largi, dar nu-și făcea griji. Avea pantofi, sandale și cizme de apă mult prea mari, numai că n-o deranja deloc să meargă desculță pe punte. După ce se îmbracă, se uită pe geam la apa care năvălea pe lângă ea și trase adânc aer în piept. Era cât se poate de sigură că-i așteptau vremuri de poveste.